

NOVODOBÍ DOBRODRUZI

Hledání smyslu života v divočině

NOVODOBÍ DOBRODRUZI

Hledání smyslu
života v divočině

OBSAH

10	Dobrodružství pod širým nebem	68	SOPHIE HELLYEROVÁ
Surfařka, aktivní feministka a bojovnice za ochranu oceánů
12	Riders on the Storm
Horolezkyně Mayan Smithová-Gobatová líčí pátý známý výstup na východní stěnu hory Torres del Paine v Patagonii	74	Příroda a fotografie
Esej · Natalie Allenová
22	PANNIER
Mírnější dobrodruzi	76	Produkty: Kempování
28	Běh okolo Monte Rosy
Ultramaratonec James Noorkoiv se vydal na 150 km dlouhý alpský okruh, který obsahuje 9 km čistého stoupání	78	Pozorování ptactva
Jennifer Laneová vypráví, jak zažívá vzácné chvíle klidu a míru jen pár kroků od domova
40	STEPHANIE DIETZEOVÁ
Jezdkyně na horské jednokolce vyhledává ty nejnáročnější a nejkrásnější trasy světa	84	DVOJČATA TURNEROVA
Klima, veřejné zdraví a udržitelnost jako nové pilíře moderních dobrodružství
46	TRENT PRESZLER
Ručně dlabané dřevěné kánoe za 100 000 dolarů	92	Umění cestovat nalehko
Esej · Cam Honan
50	RYBÁŘSKÝ KLUB THE LIVINGSTON MANOR FLY
Jak navázat pouto s lidmi i s přírodou	94	ARVIN
Přítel lidí
58	Wellness v divočině
Esej · Anna Bronesová	98	Produkty: Ultralight
60	KOŽENÉ VÝROBKY S POUTEM K PŘÍRODĚ
Společný projekt na prodej eticky získávaných kůží	100	Povinnost pečovat o matičku zemi
Esej · Cam Honan
64	LANGBRETT
Boj proti mikroplastům	102	MILLICAN
Přírodou nalehko

- 108 FARMA NA MOY HILL
Jak surfaři prosazují nový typ společného ekologického hospodaření
- 112 Vaření v divočině
Kieran Creevy se svěřuje, jak ho těší vařit a ochutnávat pokrmy z vlastnoručně nasbíraných plodů přírody
- 118 S Francisem Mallmannem v Patagonii
Gastronomický zážitek na patagonském ostrově slavného argentinského šéfkuchaře
- 130 Muškaření
Andrew Herd popisuje, co ho okouzluje na sportu, kterému propadá tolik lidí
- 140 HEIMPLANET
Stan budoucnosti
- 148 Baffinův ostrov
Kout světa mimořádný svou odlehlostí a křehkostí
- 156 Ženy, chod'te do přírody
Esej · Abigail Wiseová
- 158 HAIDA GWAII: Útočiště pro poustevníka na západním pobřeží Ameriky
Cesta jednoho muže za soukromou divočinou na jih od Aljašky
- 166 Kamčatka
Země kontrastů: arktické vody a sopky
- 176 Volné lezení
Chris Kalman popisuje, proč je stále obtížnější nalézt srdce tohoto sportu
- 186 HOUDINI
Potěcha všech smyslů
- 194 Snít nové sny
Esej · Dan Burgess
- 196 Produkty: Trvalá udržitelnost
- 198 FINISTERRE
Jak zachránit oceány
- 202 Surfování ve studené vodě
David Crockett popisuje, proč studená voda tak mocně působí na mozek i tělo
- 210 Produkty: V suchu a teple
- 212 HEIDAR LOGI
První profesionální surfař na Islandu se našel v tamních studených vlnách
- 220 Produkty:
V bezpečí a ve spojení
- 222 Na cestě za neskutečnem
Potápění pod ledem je fantastický zážitek – Georg Coombs při něm hledá hlubší pohled na život
- 236 Jako Magalhães
Expedice Willa Copestakea na kánoí západními fjordy Patagonie
- 246 Rejstřík
- 250 Tiráž

DOBRODRUŽSTVÍ POD ŠIRÝM NEBEM

Každou procházkou v přírodě získá člověk mnohem víc, než původně hledal. – John Muir

Jednou jsem se na náhorní plošinu v norském Hydalenu přikrčil za osamělým balvanem, abych se napil, a přitom jsem si nevšiml, že se ke mně blíží divoký jelen. Chvilí kroužil kolem skaliska, pak se zastavil a naše pohledy se střetly. Strnul jsem a na okamžik nevěděl, co dělat. Zvíře se přiblížilo, načež klidně prošlo pouhých pár metrů ode mě a vůbec nic si z mé přítomnosti nedělalo. Tehdy jsem si uvědomil, proč tam vlastně jsem. Nešlo jenom o to, abych se prošel v hezké krajině – tajemství spočívalo ve vzájemném respektu.

Ti z nás, kdo vyhledávají zážitky v přírodě, ať jde o ježdění na kole, kempování, nebo lezení po skalách, by měli stát v první linii řešení aktuálních problémů životního prostředí: zamoření mikroplasty, likvidace pralesů, rychlá spotřeba oděvů, plýtvání přírodními zdroji... V tom výčtu bychom mohli pokračovat. Díky tomu, že trávíme mnoho času uprostřed živlů a dobře chápeme, jak příroda ovlivňuje náš život i práci, máme jedinečnou možnost se do tohoto boje aktivně zapojit. Myšlenka vzájemné úcty nám pomůže najít správný vztah k planetě, na které žijeme.

Tato kniha vypráví o svérázných duších, které usilují o hledání kreativního přístupu k ochraně krajiny, jež je nějakým způsobem zasáhla – a jsou to myšlenky čerpané z těsného napojení na přírodu. Ať jde o průkopníky uzavřeného cyklu odívání značky Langbrett, kteří vytvářejí výrobky výhradně z recyklovaných materiálů, nebo o výrobce udržitelného vybavení do přírody z otevřených zdrojů Houdini, všichni se

snažíme v tom, co děláme, postupovat zodpovědně. Dnes už otázka nezní proč, ale jak.

Divočina nabízí výjimečně niterné zážitky, a proto někteří z nás vědomě volí pomalé životní tempo a pídí se po starých věcech, které lze nově využít, anebo visí za konečky prstů na vrcholu skály. Jiní se potápějí pod led v Kanadě nebo zdolávají vrcholy Patagonie. Putují zmrzlou tundrou na Baffinově ostrově, vychutnávají si krásy Severní Ameriky v sedle kola nebo surfují na arktických vlnách.

Dobrodružství, která prožíváme v divočině, nám dokážou změnit život. Proto je naší povinností se o místa, jež nám tolik dávají, také starat. Hnutí tvořivých milovníků dobrodružství v přírodě se dnes rozrůstá a vytváří vědomě propojené společenství. Žijeme-li promyšlenějším způsobem, zažíváme pocit účelnosti a autenticity, který přesahuje krátkodobé módní trendy, a vkládáme své emoce do prostředí, jež je nám drahé. Touha chránit přírodu nevyvěrá pouze z toho, že v ní rádi chodíme, surfujeme nebo kempujeme. Vychází z hlubokého napojení na naše vnitřní já, na ostatní lidi a na planetu a to začíná právě u nádherných zážitků v přírodě. Díky tvořivému úsilí můžeme přispět k obnovení rovnováhy ve světě přírody – a zanechat tak svou stopu nikoli v přírodě samotné, ale v její záchraně.

Jeffrey Bowman,
člen redakčního týmu knihy

RIDERS ON THE STORM

Mayan
Smithová-Gobatová

Novozéland'anka Mayan Smithová-Gobatová vypráví, jak společně s Ines Papertovou a fotografem Thomasem Senfem zdolala cestu „Riders on the Storm“ v Patagonii. Šlo o pátý známý výstup po této trase za 25 let.

Ze 38 stěn, které je nutné cestou překonat, vylezly Mayan a Ines na všechny kromě čtyř technikou volného lezení.

Moje prsty se křečovitě zafatly do vlhké, úzké římsy a zároveň jsem posunula nohy výš. A vtom mi ruce z mokrého výstupku sjely a moje tělo se začalo od skály odlepovat – pomalu se odklánělo od jisticích bodů, které byly po 40 metrech náročného lezení v šikmé skalní stěně konečně na dosah. Moje ruce povolily sevření a zoufale se pokoušely znovu zachytit skály, ale věděla jsem, že už je pozdě. Padala jsem. Moje tělo klouzalo dolů po stěně čím dál rychleji a mně připadalo, že naráží do drobných výstupků snad celou věčnost, než se lano konečně napjalo a já s trhnutím zůstala viset. Levou patou mi projela šílená bolest, ale aspoň jsem byla pořád ještě celá.

Vrátila jsem se k nižším jisticím bodům a snažila se potlačit slzy, které se mi hrnuly do očí. Bála jsem se dát před svými spolužeci Ines Papertovou a Thomasem Senfem najevo slabost hned na začátku expedice. Uvnitř jsem však byla vystresovaná a uvažovala jsem, jestli pro mě tenhle výstup skončí hned druhý den. Uplynulo půl roku od chvíle, kdy Ines navrhla, abychom společně vylezly legendární cestu zvanou „Riders on the Storm“

v jižní Patagonii. Tehdy se mi zdálo, že to dalece přesahuje moje schopnosti, ale zároveň jsme tvořily ideální dvojku – obě jsme byly zdatné horolezkyně, navíc Ines měla zkušenosti z Alp, zatímco já už absolvovala hodně lezení po žulových stěnách. Thomasovým úkolem bylo sice hlavně fotit, ale byl to také zkušený horolezec a alpinista.

Dorazili jsme do chilského městečka Puerto Natales za perfektního počasí a celý den putovali do prvního bivaku, který jsme zvolili vysoko na moréně přímo pod naším cílem. Valná část trasy vedla po frekventované turistické stezce k nádhernému ledovcovému jezeru Mirador, ležícímu přímo pod východní stěnou masivu Torres del Paine. Většinu prvního dne jsme tedy šlapali vzhůru překrásným údolím mezi zástupy turistů a čím dál víc jsme se hrbili pod tíhou batohů plných vybavy. Jak den ubíhal, byly buky v okolních lesích stále pokroucenější a prozrazovaly, jakou sílu tu mívá vítr.

Vpodvečer jsme odbočili z hlavní stezky a zamířili vzhůru na morénu.

Měli jsme pocit, jako bychom se náhle přenesli do jiného světa, kde kromě nás nebylo ani živáčka, snad s výjimkou mohutných kondorů plachtících vysoko nad našimi hlavami. Jezero Mirador, u něhož se vždy před rozedněním míhala světla čelovek a blesků fotoaparátů, jsme nechali daleko za sebou. Poslední prudké stoupání suťoviskem v kamenitém žlabu, kdy už jsem měla boky a ramena od popruhů batohu úplně rozedřené, se zdálo nekonečné. Postupovali jsme nesnesitelně pomalu. Konečně začal být terén o něco pozvolnější a na obzoru se vyloupila naše bivačovací skála. Byli jsme vyčerpaní a všechno nás bolelo, a tak jsme s úlevou shodili batohy a vlezli do nízké jeskyně, která skýtala taktak místo pro tři natěsnané spáče. Celý následující týden, kdy nás dál provázelo dokonalé počasí, nám noci pokaždé připadaly příliš krátké. Budili jsme se pravidelně ve čtyři a málokdy uléhali před jedenáctou. Dny, během nichž jsme pomalu zdolávali vysokou stěnu, nám postupně splývaly.

➤

Mayan pomalu
postupuje k vnější
hraně tohoto obřího
masivu, aby mohla
vystoupat výš.

Rozbolavělé svaly se mi pomalu uvolňovaly a já sledovala rozjasňující se oblohu. Bylo to první zcela bezmračné ráno na stěně a mě se náhle zmocnila euforie, že můžu na této úžasné a děsivé hoře být. Zaplavila mě vlna endorfinů a já vykřikla radostí.

Všechno, nebo nic

Nejdřív jsme se dlouho vlekli přes rozpraskaný ledovec, který byl každým dnem zrádnější, a pak jsme šplhali po děsivých žulových stěnách s minimální ochranou. Po týdnu intenzivní dřiny jsme si postavili bivak ve stěně a nanosili do něj zásoby, načež jsme ho museli zase urychleně opustit, protože nás přepadla krátká, ale vydatná bouřka. Když jsme se po jejím skončení vraceli zpátky na místo, bombardovaly nás seshora kousky ledu. Jeden obrovský zasáhl Ines, zničil jí helmu a všem nám způsobil šok. Během následujících dnů jsme šplhali vzhůru po stále strmější skále. Každá délka lana pro nás znamenala novou výzvu, protože vyžadovala jinou techniku. Na širokých šterbinách zaplněných ledem vymyslela Ines originální kombinaci lezení po ledovci a po skále. Na jedné noze měla obutou pohorku s mačkou

a na druhé měkkou lezečku. Cestou střídala zabodávání cepínu a tzv. laybacking. Na této stěně jsem si často připadala jako úplný zelenáč a moje zkušenosti z tisícimetrové stěny El Capitan v Yosemitejském národním parku byly náhle k smíchu. Vzhledem k počasí, alpskému rázu a mohutnosti představovala tato skála docela jinou ligu – zase jednou jsem se pustila do podniku, na který jsem vlastně nestačila, a cítila jsem nesmírnou úlevu, že mám s sebou zkušené parťáky.

Tři týdny po příjezdu do národního parku Torres del Paine jsem ve čtyři ráno nacvakla své blokanty na zmrzlé lano a zahájila 600 metrů dlouhý výstup k závěrečným náročným pasážím. Naším cílem bylo dostat se k vrcholu masivu Torres Central. Cítila jsem se po týdnech šílené dřiny vyčerpaná, ale toho rána jsem díky monotónnímu postupu mohla v myšlenkách zabloudit do vlastního světa. Rozbolavělé svaly se mi pomalu uvolňovaly a já

sledovala rozjasňující se oblohu. Bylo to první zcela bezmračné ráno na stěně a mě se náhle zmocnila euforie, že můžu na této úžasné a děsivé hoře být. Zaplavila mě vlna endorfinů a já vykřikla radostí. Toho dne mi i namáhavé šplhání po zdánlivě nekonečné sérii fixních lan působilo potěšení. Na všechnu bolest jsem zapomněla; netoužila jsem být nikde jinde než právě tam: 1 500 metrů nad ledovcem, kde jsem se houpala na laně uprostřed překrásné a nelítostné krajiny.

Na vrchol fixních lan jsme se dostali ve chvíli, kdy na stěnu dopadly první paprsky slunce. Schoulili jsme se k sobě na malém sněhovém poli a v tichosti sledovali, jak se tetelící sluneční kotouč vyhupuje nad nekonečnými pláněmi Argentiny. Nikdo nepromluvil, protože to nebylo zapotřebí, a pustili jsme se jako sešraný tým znovu do rutinní práce. Tentokrát jsem byla na řadě, abych lezla první, a času nebylo nazbyt, a tak jsem se zhluboka >

nadechla, obula lezečky, sundala bundu a rukavice a pustila se do náročné první pasáže. Tenká, ostrá štěrbina mě štípala do rychle promrzajících prstů na rukou, zatímco prsty u nohou, které se musely udržet na nepatrných výstupcích, jsem měla jako ze dřeva. Musela jsem zkrátka doufat, že se nějak udrží, protože všechen cit se mi z nich během pár vteřin vytratil. S Ines jsme včera lezly kousek odsud, a tak jsem zhruba věděla, co očekávat. Stejně to však bylo obtížné, hlavně v tom mrazivém počasí, a zároveň jsme věděli, že tohle je naše jediná šance, protože za chvíli začne led nad námi tát a pošle po skalní stěně dolů vodopád.

Moje prsty, které už sotva držely pohromadě náplastmi, se zase na nových místech rozdíraly, když jsem je znovu a znovu zatínala do štěrbin. Necítila jsem však vůbec nic a zarávala jsem je ještě hlouběji, takže z krvavých šmouh, které jsem zprvu na skále zanechávala, se postupem času stávaly drobné potůčky. Soustředila jsem se na jedinou věc – nezáleželo mi na ničem jiném než na lezení. Vykonávání těch pohybů vyžadovalo, abych všechno ostatní vytěsnila a neochvějně věřila ve své schopnosti. Vydala jsem ze sebe veškeré síly, které mi ve vyčerpaném těle ještě zbyly, a nasadila všechny zkušenosti, co jsem za dvacet let lezení nasbírala. Toto byl poslední náročný úsek, jediná překážka, která nás dělila od vrcholu. Teď, anebo nikdy.

Poslední výšvih

Když jsem se konečně blížila k řetězům, zaplavila mě mohutná vlna emocí, a jakmile jsem se přehoupala přes poslední převis, už jsem ji nedokázala zadržet. Byla jsem nadšením bez sebe a musela jsem hlasitě zakřičet. Wolfgang Güllich, Kurt Albert, Bernd Arnold, Peter Dittrich a Norbert Bätz tuhle štěrbinu poprvé zjistili před 25 lety a od té doby se o její zdolání pokusilo několik nejlepších horolezců světa. Když jsem se na řetězy nacvakávala, měla jsem téměř neskutečný pocit, jako by se mi splnil sen.

Ines nás vedla drsným, smíšeným terénem a pečlivě volila cestu mezi sněhovými poli a uvolněnými kameny, které tající led taktak držel na místě. Na vrchol jsme vystoupili v poledne za dokonale jasného počasí. Po týdnech, kdy jsme viseli ve stěně a neustále hleděli jen východním směrem na argentinskou planinu, se nám najednou otevřel nový výhled, při němž jsme zalapali po dechu. Štítý hor, ledovce, jezera a fjordy se táhly, kam až oko dohlédlo. Rázem jsme pustili z hlavy týdny stresu a dřiny a co nejdéle jsme odkládali sestup, abychom si tu chvíli mohli společně vychutnat.

Když jsme pak večer opět spocínuli v našem závěsném bivaku, byli jsme tak vyčerpaní, že se nám ani nechtělo vařit, a tak jsme oslavili úspěch chlebem se syrem a salámem a posledními doušky naší whisky. Pak jsme ulehli každý na svou plošinku a bolest z unavených svalů byla tak silná, že jsme téměř nemohli usnout. O pár hodin později mě z neklidného spánku vytrhl strašlivý rachot.

Obtížný sestup

Byla jsem ještě omámená spánkem, a tak mojí první myšlenkou bylo, že jsme se nějak utrhlí a řítíme se i s bivakem dolů. Za půl vteřiny už se mi vše v mozku propojilo: podobný zvuk jsem si pamatovala z El Capitanu, když se kolem mě řítily skákající parašutisté. Došlo mi, že padají kameny.

Viděla jsem, jak těsně vedle mě prolétl balvan velikosti ledničky. Stočila jsem se do klubíčka, abych zabírala co nejmíň místa a vyhnula se zásahům kamenů, které dopadaly na naše bivaky. Uplynulo několik vteřin, které mi připadaly jako věčnost, a pak jsem zaslechla, jak na nás volá vyděšeným hlasem Ines. Oba jsme se ozvali – nikdo nebyl zraněn. Ve světle Inesiny baterky jsme však zjistili, že se plachta jejího bivaku protrhla a těsně vedle kolene jí přistál kámen velikosti grapefruitu. Byli jsme v šoku, ale nedalo se nic dělat – před tímto typem nebezpečí nebylo úniku. Leželi jsme ve spacácích a při sebemenším zvuku jsme se přikrčili.

Připadali jsme si bezmocní, vydání hoře naprosto na milost.

Druhý den ráno jsme vylezli z bivačů s rozlámanými těly a napjatými nervy. Počasí nám sice pořád přálo, ale nezbývalo než zahájit sestup. Náš stan byl rozervaný jako kokosový ořech, takže by nám v další bouři nebyl k ničemu, a já měla ruce opuchlé na dvojnásobek původní velikosti. I při balení výstroje jsem musela přemáhat nesnesitelnou bolest.

Vrchol jsme zdolali, a tak jsme klidně mohli sbalit výstroj a odejít jako vítězové. Naším cílem však bylo zvládnout celou trasu volným lezením a stále nám zbývalo dokončit několik pasáží. Chvilí jsme leželi v základním táboře a poslouchali burácení větru, a nakonec jsme posbírali poslední síly, odhodlaní dokončit, co jsme si předsevzali, přestože se nás zmocňovala úzkost – nebezpečí bylo stále reálné. Mohli jsme jen doufat, že nám štěstí bude přát i nadále a že se neocitneme na špatném místě, až se utrhne další kus skály. Když bouřka utichla, začali jsme opět stoupat po lanech, která jsme vyhrabali zpod dvoumetrové vrstvy sněhu. Žulové svahy teď připomínaly spíš sjezdovku než trasu, kterou jsme jen před pár týdny lezli.

Během následujícího týdne jsme tvrdě bojovali o každých pár centimetrů a často se nám podařilo vylézt jen jednu lanovou délku, než znovu sestoupila mráčka a obklopila nás studenou sněžnou mlhou. Nestabilní počasí se dál zhoršovalo, a přestože jsme neztráceli motivaci, naše těla už začínala vypovídat službu. Po pěti týdnech neustálého přepínání to nyní vypadalo na prohranou bitvu. Nakonec jsme během krátké přestávky v bouři sestoupili i s naším přetěžkým nákladem dolů.

Cesta „Riders on the Storm“ posunula hranice mých schopností a otevřela mi oči. Když jsem zdolávala ten neskutečný vrchol, musela jsem se opřít o všechny své dosavadní zkušenosti a důvěřovat svým partákům tam, kde mi chyběly. O všechno jsme se dělili a pracovali společně, spojovali síly a smáli se vlastním slabostem, a přestože jsme nakonec nevyšli úplně celou trasu volným lezením, dokázali jsme víc než kterýkoli jiný tým. Odjžděli jsme s vědomím, že vylézt tuto cestu volně je skutečně možné. ○